

รายงานการวิจัย

พฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรของผู้มารับบริการในห้องตรวจนิติเวช
ของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

Alcohol Drinking Behavior Relating to Traffic Accident among the Patients
Seeking care at Forensic Room of Phramongkutklao Hospital

มนัญชัย บึงไกล¹

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจรของผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการในห้องตรวจนิติเวชของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจร ที่มารับบริการในห้องตรวจนิติเวช ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 โดยมีผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรและมารับบริการในห้องตรวจนิติเวช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสารตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบความตรงของเนื้อหา แล้วนำข้อมูลจากการตรวจสอบคุณภาพ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง ได้ค่าแอลฟาเท่ากับ .80 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ การแจก

แจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแควร์ และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการปฏิบัติตน ของผู้ดื่มสุราแล้วเกิดอุบัติเหตุจราจรไม่มีความสัมพันธ์กันกับการเกิดอุบัติเหตุจราจร ส่วนสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กันกับการเกิดอุบัติเหตุจราจร ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา เจตคติต่อการดื่มสุราและการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร ของผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการในห้องตรวจนิติเวช การรับรู้กฎหมาย พฤติกรรมการดื่มสุราของเพื่อนสนิทที่ร่วมดื่มสุรา และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร

คำสำคัญ อุบัติเหตุจากการดื่มสุรา พฤติกรรม การดื่มสุรา

¹ บัณฑิตวิทยาลัย สาธารณสุขศาสตร์มหบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

This survey research aimed to study the relationship between alcohol consumption and traffic accidents of alcohol and traffic accidents being treated in Phramongkutklo Hospital forensic room. The study population were consisted of alcohol and traffic accidents patients seeking care at forensic services during May 1, 2011 to October 31, 2011, with drinking and traffic accident. Instrument used for the study was a questionnaire developed the researcher with its tryout and .80 alpha value. for its quality. The analysis was made for frequency percentage, mean, standard deviation, Chi-square and the Pearson's Product Moment Correlation Coefficient statistics.

The results showed that : Gender, age, residence, occupation, income, education and practices relating to alcohol accident and traffic had no association with traffic accidents. While marital status had relationship with traffic accident Knowledge about alcohol. attitudes toward alcohol use and perceived effects of alcohol had association with alcohol consumption and traffic accidents. Recognition of the law drinking behavior friends, and perceived alcohol advertising, had no association with drinking behavior and traffic accidents.

Keyword Incidents of alcohol. Drinking behavior alcohol.

ความเป็นมา

ข้อมูลขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization) เมื่อปี 2547 ระบุว่า ประเทศไทยมีปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์มากจัดเป็นอันดับ 5 ของโลก และเครือข่ายองค์กรงดเหล้าสำรวจอัตราการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในปี 2546 พบว่า ปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์ในปี 2532 เฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 20.2 ต่อคนต่อปี ส่วนปี 2546 มีอัตราการบริโภคเพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยประมาณ 58 ลิตรต่อคนต่อปี หรือเพิ่มขึ้นเกือบ 3 เท่าตัวโดยเฉพาะอัตราการบริโภคเบียร์สูงกว่า 8 เท่าตัว จากเฉลี่ย 4.4 ลิตรต่อคนในปี 2532 เป็น 39.4 ลิตรต่อคนในปี 2546 กลุ่มที่น่าเป็นห่วงซึ่งคือนักดื่มหน้าใหม่ คือ กลุ่มผู้หญิงวัย 15-19 ปี เพราะพบว่าการเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี 2539-2546 อัตราของวัยรุ่นหญิงที่เริ่มดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นเกือบ 6 เท่าตัว จากร้อยละ 1.0 เป็นร้อยละ 5.6 คิดเป็น ร้อยละ 21.23 ของประชากรกลุ่มดังกล่าว และร้อยละ 5.6 ยังมีอัตราการดื่มเป็นประจำ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 14.1 และยังพบว่ามีแนวโน้มที่ผู้หญิงจะดื่มเพิ่มขึ้นเป็นสัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง ไม่เพียงแต่จำนวนผู้หญิงที่ดื่มสุราจะเพิ่มขึ้น ยังพบว่าอายุเฉลี่ยของผู้ที่เริ่มดื่มสุราครั้งแรกมีแนวโน้มลดลงอยู่ในช่วงอายุเฉลี่ย 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.9 หรือเกือบครึ่งหนึ่งของเยาวชน เคยลองดื่มสุรา

อุบัติเหตุจราจรเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ของประเทศ สำนักอำนวยการความปลอดภัย
กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคมได้ทำการ
ประมาณทรัพย์สินเสียหายอันเนื่องจาก
อุบัติเหตุจากราคาคิดเป็นมูลค่าความเสียหาย
รวมทั้งสิ้น 232,855 ล้านบาท แยกเป็นกลุ่มที่
เกี่ยวข้องกับมนุษย์รวม 141,025.97 ล้านบาท
กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่เสียหายรวม
52,002.82 ล้านบาท กลุ่มค่าใช้จ่ายทั่วไปที่
เกี่ยวข้องกับการชนรวม 39,826.18 ล้านบาท
(มูลค่าณ.ปี 2550)หรือประมาณร้อยละ 2.81
ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ(GDP)

จากข้อมูลสถิติของแผนกนิติเวช
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าปี 2553 พบว่า
การเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิดเป็นผู้ประสบอุบัติเหตุ
จากราคาคิดที่มารับบริการจำนวน 478 ราย สาเหตุ
จากการดื่มสุราแล้วเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิดจำนวน
282 รายคิดเป็นร้อยละ 59 จากข้อมูล
สถานการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการดื่มสุรา
เป็นต้นเหตุให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ
และความเดือดร้อนต่อบุคคล ครอบครัว และ
สังคม โดยเฉพาะพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราแล้ว
ขับขี่ยานพาหนะไปสู่การเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิด
บนถนน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา
กับการเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิดในโรงพยาบาล
พระมงกุฎเกล้า ซึ่งจะเป็แนวทางในการ
ดำเนินงานเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่ม
สุรา และจะช่วยลดปัญหาการเกิดอุบัติเหตุ
จากราคาคิดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรและสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการปฏิบัติตนของผู้ดื่มสุรากับ การดื่มสุรากับ การเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิดของผู้มารับบริการใน ห้องตรวจนิติเวชของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา เจตคติต่อการดื่มสุราและ การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุรากับ พฤติกรรมการดื่มสุรากับ การเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิดของผู้มารับบริการใน ห้องตรวจนิติเวชของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้กฎหมาย พฤติกรรมการดื่มสุราของเพื่อนสนิทที่ร่วมดื่มสุรา และ การรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจากราคาคิดของผู้มารับบริการในห้องตรวจนิติเวชของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

วิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจากราคาคิดที่มารับบริการใน ห้องตรวจนิติเวช ของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2554 ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2554 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 6 ส่วนคือ ข้อมูลลักษณะทางประชากรและ แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา แบบวัดการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุรา การรับรู้กฎหมาย พฤติกรรมการดื่มสุรา ของเพื่อนสนิทที่ร่วมดื่มสุรา และการรับอิทธิพลจาก สื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา และข้อมูลพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร โดยได้ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผ่านการทดสอบความเชื่อมั่นซึ่งอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) และ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรในการศึกษานี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 88.3 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 11.7 เป็นเพศหญิง อายุส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.8 ตามลำดับ มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 55.8 มีภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมา มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ คิดเป็น

ร้อยละ 31.7 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.5 ปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.8 ตามลำดับ อาชีพส่วนใหญ่รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 35.8 มีรายได้ระหว่าง 5001-10000 บาทต่อเดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือระหว่าง 10001-15000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 38.3

ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุราอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 75.8 รองลงมาคือระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.5 โดยมีเพียงร้อยละ 6.7 ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุราอยู่ในระดับต่ำ ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่มีเจตคติการดื่มสุราอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.5 รองลงมามีเจตคติระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 22.5 และผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่มีการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุราอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมามีการรับรู้ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 45.8

ผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายการดื่มสุราแล้วขับซึ่รถ คิดเป็นร้อยละ 96.7 ส่วนใหญ่มีการรับรู้กฎหมายเกี่ยวกับการตรวจพบปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ดื่มสุราแล้วขับซึ่รถ (เกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์) คิดเป็นร้อยละ 71.7 และการรับรู้ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการดื่มสุราเกิน

กำหนดแล้วขับซึรด (จำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000-10,000 บาท) คิดเป็นร้อยละ 68.3 พฤติกรรมเพื่อนสนิทที่ร่วมดื่มสุราของผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจร ส่วนใหญ่ดื่มเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 83.3 เคยถูกเพื่อนชักชวนไปดื่มสุราเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 82.5 ถูกเพื่อนชักชวนไปซึรดหลังดื่มสุราเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 79.2 ส่วนใหญ่เคยเกิดอุบัติเหตุจากการดื่มสุราเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.3 ความเร็วในการขับซึรดหลังดื่มสุราของเพื่อนสนิทส่วนใหญ่ความเร็วอยู่ระหว่าง 80-100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 67.5 และผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรส่วนใหญ่เคยพบเห็นโฆษณาสุราจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมาคือ โปสเตอร์ ปฏิทิน และละคร ภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.5 และ 15.8 ตามลำดับ สื่อโฆษณาที่เชิญชวนให้อยากดื่มสุราคือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาคือ ละคร ภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 25.8 สื่อโฆษณาที่กระตุ้นให้อยากดื่มสุราส่วนใหญ่คือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ ละคร ภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.8

เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิฐานะ และการปฏิบัติตนของผู้ดื่มสุราไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรา ส่วนสถานภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรที่มีสถานภาพโสด มีพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุ

จราจรอยู่ในระดับดีมากว่าผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรที่มีสถานภาพ สมรส/หม้าย/หย่า/แยก

ความรู้เกี่ยวกับการดื่มสุรา เจตคติต่อการดื่มสุรา และการรับรู้ผลกระทบจากการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุจราจร ของผู้ดื่มสุราแล้วประสบอุบัติเหตุจราจรที่มารับบริการในห้องตรวจนิติเวชของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

การรับรู้กฎหมาย พฤติกรรมการดื่มสุราของเพื่อนสนิท และการรับอิทธิพลจากสื่อโฆษณาต่อพฤติกรรมการดื่มสุราไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ สาธารณสุข ถึงความสูญเสียที่เกิดจากปัญหา และผลกระทบจากการดื่มสุรา รวมทั้งความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น
2. ทำการศึกษาพฤติกรรมการดื่มสุรากับปัญหาสุขภาพหรือปัญหาสังคมอื่นๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมการดื่มสุรา
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการให้สุขศึกษา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มสุราอย่างถูกต้องเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจราจร การใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ ในกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่น กลุ่มเยาวชน วัยรุ่น เป็นต้น
4. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุรากับการเกิดอุบัติเหตุจราจร ในผู้ดื่ม

แล้วประสพอุบัติเหตุจราจร ที่มีระดับความรุนแรงของการบาดเจ็บต่างกัน เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับแอลกอฮอล์ในเลือดกับความรุนแรงของการบาดเจ็บจาก

อุบัติเหตุจราจร ซึ่งเป็นข้อมูลในการสนับสนุนแนวทางในการกำหนดระดับแอลกอฮอล์ในเลือดตามกฎหมาย

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวง. (2537). ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522. ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2537.ฉบับที่ 16
- กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์. (2532). จิตวิทยาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- กาญจนา ยังขาว และนันทนา สุขมา. (2547). ระบาดวิทยาและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสียชีวิตของผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง โดยการวิเคราะห์ตรวจสอบหลายปัจจัยในเขต5. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่5 นครราชสีมา.
- คณะกรรมการประสานงานงานองค์กรเอกชนเพื่อการสาธารณสุขมูลฐาน. (2534). เหล้า ปัญหาที่ยังไม่มีทางออก : จุลสารจากศูนย์ข้อมูล คปอศ. 1(2) : 9-12.
- จรรย์ ศรีสวัสดิ์. (2550). การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในฐานะปัจจัยร่วมของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนชาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- Best, J.W. (1997). **Research in Education. 3rd ed.** Englewood Cliffs, Prentice-Hall Inc., New York.
- Bloom, B.S. (1968). Learning of Mastery. Evaluation Comment, Center for the study of Evaluation of Instruction Program. University of California at Los Angeles.
- Bloom, B.S. (1975). **Taxonomy of Education Objective, Handbook I: Cognitive Domain.** David McKay Company Inc., New York.